

ІІ ХАТА НА ДІТОК БАГАТА

— Героїзм — це коли людина відважна і йде навіть проти волі, бо знає що має це зробити. У моєму випадку героїзму нема. Ми звичайна сім'я, хочемо жити в достатку, тому й працюємо, і я просто люблю своїх і навіть чужих дітей. Моє життя таке. Якби повернути час назад, прожила б його так само, бо, на мою думку, так правильно, — ділиться думками мати-героїня з Олександрії Валентина Вишневська, яка народила і виховала 14 дітей. Указом Президента України Валентина Іванівна Вишневська була удостоєна почесного звання «Мати-героїня», вже й отримала належну одноразову виплату. Звичайно, вона вдячна за таку державну підтримку, як і за будівельні матеріали, що отримали завдяки державному проекту для багатодітних сімей, і за щомісячну соціальну допомогу на дітей, але в першу чергу завжди розраховує на свої сили. Каже, що годувати і ростити своїх дітей мають батьки.

Ось вони, її пташечки-щибетунчики, на мить прихилили перед фотокамерою. Наймолодшому Русланчику 7 років, він навчається у першому класі, найстаршому Івану — 23, він закінчує Рівненський МЕНУ. Ліза та Оксана на роботі — працюють у торговельно-центрі «Злата плаза», Аліна — в «Екваторі», Маргарита пішла до сусідки поглядіти маленьких діток, донька Тоня вже витурхнула із маминого гніздечка до чоловіка, у них є півторарічна донечка, а для бабусі Валі — перша онуч-

ка. Сім'я Вишневських у Олександрії переселилася із Зарічного 14 років тому. Уже тоді у них підросло 8 діток. Звернулися до сільської ради, щоб їм виділили землю під город, обзавели-

ся живністю, придбали автомобіль, чоловік власноруч змайстрував трактор, спорудив парник.

— Зараз мені вже багато легше ніж колись, — розповідає Валентина Іванівна, — діти підросли, у всьому допомагають. Вони у мене в навчанні задніх не пасуть, старші дуже добре вчилися, молодші теж молодці, всі дружні, беручі до роботи. Як вийдуть у город, хоча б шестеро чоловік, то 15 соток буряків за дві години прополють. Гуртом воно легше. Пам'ятаю, як сама була дитиною, у моїх батьків було нас восьмеро, то теж любили працювати всі разом. Моїм батькам жилося важче ніж мені: і державної підтримки не було, і землі їм не давали, бо не працювали в колгоспі. Жили ми не гірше інших, але моя нинішня сім'я краще. На своє життя не нарікаю, якщо й було важко, то з роками я зрозуміла, що воно й добре, що так було, бо сьогодні я така як є, і те, що видавалося проблемною ситуацією,

якщо порівнювати з нинішніми нашими олігархів, бо ж і у них є проблеми і значно більші ніж у нас, а якщо порівнювати із нібито кращим життям в інших державах, то й тут є свої плюси: у Сполучених Штатах Америки живе моя рідна сестра, вона дуже боїться втратити роботу, бо не матиме чим платити квартплату і кредит за будинок, в такому випадку житло можуть конфіскувати. Я могла їхати із сім'єю туди на постійне місце проживання, але побоялася, бо діти були ще малі. Зараз не хочу цього ще більше, бо вони вже дорослі й у розкоші можуть легко себе загубити. Наші, українські діти, кращі, вони добріші, кмітливіші ніж ті, що приїжджають із-за кордону. І це радує.

— Народити і вивести в люди 14 дітей... Навіть не можу уявити, наскільки це важко. Це ж кожному треба приділити увагу, навчити, допомогти, зрештою щодня тричі наварити їсти... та ще й у всьому бути прикладом. Як вам це вдається?

— Є такі сім'ї, в яких одна дитина, а проблем більше ніж у нас. Але це їхнє життя і вони самі вирішують, як його прожити. Моя сім'я — християнська. Якщо дитина зробила щось не по «Божих заповідях», вона знає, що помилку треба виправити. Якщо ні, тоді за виховання берусь сама, це мій обов'язок.

Живу і вчу так, як правильно на мою думку. Якщо сама буду красти — то й діти братимуть приклад з мене, сваритимуся із сусідами — то й діти не будуть рости доброзичливими. Натомість привчаю їх до праці, але вони не обтяжені нею, намагаємося виконувати роботи автоматизовано, обробляємо всі разом трохи менше гектара землі, не тримаємо нічого зайвого з живності. Основне фізичне навантаження припадає на утримання і збір урожаю в парнику. Вирощуємо там голландські сорти огірків. Упродовж сезону, який уже розпочався, дівчата, як годиться, часто встають раненько, щоб зібрати плоди. Люблять готувати щось смачненьке на кухні, але якщо є вибір щодо того, варити їсти чи робити разом з усіма щось надворі, то, як правило, вибирають друге, бо там цікавіше і веселіше.

— Скільки за обід з'їдають борщу в такій великій сім'ї, як ваша?

— Варю його не більше ніж десятилітрову каструлю. Адже ми ще варимо кашу, смажимо котлети, крутимо голубці, ліпимо вареники, пельмені. На сніданок одне, на обід інше, на вечерю ще інше. Якби я це робила сама,

то, звичайно, не встигла б, але мені знову ж допомагають діти. Як правило хліб печемо самі, бо це вигідніше. От порахуйте, щодня за 9-10 буханців магазинного хліба (стільки потрібно на сім'ю) треба заплатити 32-33 гривні. А так мішок борошна купую. Мені вистачає його надовго.

Під час нашої зустрічі глава сім'ї — чоловік Валентин Вишневський — Іван був на роботі, працює оператором котельні у Олександрійській районній лікарні. Валентина Іванівна каже, що добре, що він працює позмінно, бо може більше часу присвятити дітям та домашньому господарству. Він суворіший ніж вона до дітей, але добрий і дуже працюючий (Іван теж з багатодітної сім'ї), має золоті руки до різної чоловічої роботи.

Прощаючись із сім'єю Вишневських, не стрималася, щоб не запитати у багатодітної мами:

— Ви щаслива?

Валентина Іванівна засвітилася в теплій усмішці і від цього стала ще гарнішою.

— Якщо оцінити все моє життя, то воно не було гладким. Але я себе вважаю щасливою. Не можу цього пояснити, просто я це відчуваю.

У ту мить зрозуміла, що і я не можу передати словами того позитиву (не все ж можна пояснити), який отримала від спілкування з цією красивою, життєрадісною жінкою. Вона ні разу не сказала, що їй важко, а заради добробуту та благополуччя дітей готова працювати не покладаючи рук, щедро обдаровуючи їх своєю лагідною, доброю і мудрою материнською любов'ю. Вона впевнена, що найкраще виховання — власний приклад.

Світлана ЗЕМЛЯК
Фото автора